

Tornet av namn

Berättelse

Det var år 1914. Elin Wägner ställde sig i ett rum bredvid en hög av tjocka pärmar. Högen var nästan som ett torn. Den var mycket högre än hon själv, och hon fick titta uppåt för att se toppen.

I pärmarna fanns namnunderskrifter från kvinnor i hela Sverige. Det var inte några få namn. Det var 351 454 namn. Varje namn kom från en kvinna som ville ha rätt att rösta.

På den tiden fick kvinnor inte rösta i Sverige. Bara män fick bestämma vilka som skulle sitta i riksdagen. Elin och många andra kvinnor tyckte att det var orättvist. Därför var Elin med i en förening som hette LKPR. Den arbetade just för kvinnors rösträtt.

Föreningen bestämde sig för att samla in namn. Om de kunde visa att väldigt många kvinnor ville rösta, måste politikerna lyssna. Arbetet tog två år, 1913 och 1914. Kvinnor gick från dörr till dörr i städer och på landet. De skrev upp namn efter namn. Till slut hade de fyllt 30 stora band, ett band för varje del av landet.

År 1914 lämnades namnen till riksdagen. Ungefär en av fem vuxna kvinnor i Sverige hade skrivit på. Någon tog ett foto av Elin Wägner bredvid det höga tornet av pärmar. Bilden blev mycket känd. Den visar tydligt hur många kvinnor som ville ha rösträtt.

Det tog ytterligare några år. Men år 1919 beslutade riksdagen att svenska kvinnor skulle få rösta. Den första gången de kunde använda sin röst i ett riksdagsval var 1921.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en hög	många saker ovanpå varandra
en pärm	en bok där man samlar papper
ett torn	en byggnad som är hög och smal
en namnunderskrift	när man skriver sitt namn för att visa att man vill något
att rösta	att välja vem som ska bestämma
riksdagen	de som bestämmer lagar i Sverige
orättvis	när något inte går rätt till och drabbar någon
en förening	en grupp som arbetar mot samma mål
att samla in	att hämta in många saker till ett ställe
ett band	här: en tjock bok med papper
ett beslut	när man bestämmer något

Läsförståelsefrågor

1. Vilket år ställde sig Elin bredvid pärmarna på fotot?
 1. 1882
 2. 1914
 3. 1921
2. Vad fanns i pärmarna?
 1. namnunderskrifter från kvinnor
 2. brev från riksdagen
 3. gamla tidningar
3. Hur många band blev det till slut?
 1. 5 band
 2. 15 band
 3. 30 band
4. Varför samlade föreningen in namn?
 1. för att visa politikerna att många kvinnor ville rösta
 2. för att tjäna pengar
 3. för att starta en tidning
5. Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. På den tiden fick kvinnor i Sverige rösta.
 2. Arbetet med att samla in namn tog två år.
 3. Elin Wägner skrev själv alla namnen.
6. Hur många namn fanns det i pärmarna? Skriv siffran.
7. Varför blev fotot på Elin och pärmarna så känt, tror du? (inferens)

Facit

1. 1914
1. namnunderskrifter från kvinnor
1. 30 band
1. för att visa politikerna att många kvinnor ville rösta
1. nej (kvinnor fick inte rösta då) b) ja c) det står inte i texten
- 351 454 namn.
- Exempel på svar: Den höga högen av pärmar visade på ett enda ögonblick hur väldigt många kvinnor som ville ha rösträtt, så bilden blev en stark symbol.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ger en närbild av ett känt ögonblick i rösträttskampen och kompletterar den biografiska texten. Den är skriven i preteritum och övar dåtid samt stora tal. Tema: att förändra samhället tillsammans. Be gärna deltagarna jämföra med rösträtt i sina egna hemländer.

Diskussionsfrågor

- Varför är det viktigt att alla vuxna får rösta?
- Elin och andra gick från dörr till dörr för att samla namn. Skulle du våga göra det? Varför, varför inte?
- Känner du till någon namninsamling eller protest, här eller i ditt hemland? Berätta.
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en fråga som du tycker är viktig och som du skulle vilja samla in namn för.

Källor och faktagranskning

- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): Elin Mathilda Elisabeth Wägner – <https://skbl.se/sv/artikel/ElinWagner>
- Nationalencyklopedin (NE): Elin Wägner – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/elin-wagner>
- Wikipedia: Elin Wägner – https://en.wikipedia.org/wiki/Elin_W%C3%A4gner
- Helsingborgs stadslexikon: Elin Wägner – <https://stadslexikon.helsingborg.se/elin-wagner/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Elin Wägner föddes 16 maj 1882 i Lund och dog 7 januari 1949 i Rösås (Berg) i Kronobergs län. Hon var författare, journalist, feminist, fredsaktivist och tidig miljöförespråkare. Hon var aktiv i kampen för kvinnlig rösträtt (rösträtten beslutades 1919 och användes första gången i andrakammarvalet 1921), var initiativtagare till Rädda Barnen (1919), engagerad i kvinnoskolan vid Fogelstad och tidskriften Tidevarvet. Kända böcker: Norrtullsligan (1908), Pennskaftet (1910), Åsa-Hanna (1918) och debattboken Väckarklocka (1941). Hon valdes in i Svenska Akademien 1944 som dess andra kvinna (efter Selma Lagerlöf). Osäkerhet: fotots exakta år anges som cirka 1917 (vissa källor anger 1910-talet/1920-talet); detta är därför ungefärligt.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.